

bringe Statsindtægterne, er noget saa eneslaaende, at man vanskeligt skal kunne vise nogen anden lovgivende Forsamling, hvor man stiller sig som Maal for sine Bestræbelser at formindske Statsindtægterne. Jeg har allerede for 30 Aar siden i dette Thing høvdedet den Anskuelse, som langt større Autoriteter end jeg vedkjende sig, at Toldloven er den mindst søselige Maade for Borgerne, hvorigjennem Statsindtægter kunne tilveiebringes, og Vidnesbyrd derom ville kunne ses i mange konstitutionelle Lande netop, hvor man har den allerfrieeste Forsatning, og hvor man maa gribe til Toldindtægter, naar man skal tilveiebringe særlig store Statsindtægter. Dette Formaal, at tilveiebringe en væsentlig Del af Statsindtægterne gjennem Toldlovgivningen, maa holdes for Die som et af de vigtigste. Jeg hylde her den Sætning, som ogsaa overfor forskjellige andre Statter er kommen til Orde, nemlig at de gamle Skatter have en vis Berettigelse gjennem Hævd og have en Del Fordele fremfor nye Skatter. Idet Forretningslivet har ordnet sig under disse Forholds Tilstedeværelse, er der kommen Tilstande tilstede, hvor disse Skatter føles mindre end nye Skatter, som paalægges Borgerne; at den Toldbeskatning, som længe har bestaaet, falder meget mindre trykkende end enhver ny falder paa de Næringsveie, som den rammer, det tror jeg ikke kan bestrides. Derfor vil jeg vel gaa med til en Reform, hvorved de Ulemper i Toldbeskatningen afhjælpes, som ved Nutidens Udvikling, Prisernes Stigen og Falden ere fremkomme, thi det kan jeg være med til, uden dog at behøve at opstille det Princip, at Hensigten dermed er at nedbringe Toldafgifterne. — Det andet Punkt, som jeg nærmest har for Die ved Behandlingen af en Toldlov, er det meget omtvistede Beskyttelsessystem. Med Hensyn dertil vil jeg sige, at naar mine Meningsfæller, som hidtil have talt, væsentlig ere gaaede med til Beskyttelsen som en Nødvendighed, saa gaar jeg principmæssig med til Beskyttelsen. For mig er Beskyttelsen et Princip, som jeg ikke vil opgive ved nogen Toldlov. Alle de Indvendinger, som jeg har hørt imod det — og de væsentligste af dem komme fra de fra de fleste Eider dødsdømte Frihandelsprinciper — tillægger jeg ikke stor Vægt. Der var en gammel Anskuelse, som jeg i min Ungdom tid hørte udtale, men som nu forlængst er kastet bort, skjøndt jeg anser den for rigtig, nemlig at det er heldigt for et Land at kunne tilveiebringe de fleste af sine Fornødenheder indenfor sine egne Grændser, og at det er et fornuftigt Maal for Stats-

styrelsen at understøtte alle Bestræbelser for, at Landet kan tilveiebringe sine egne Fornødenheder indenfor sine egne Grændser. I den Retning tror jeg, at Toldlovgivningen har en meget vigtig Opgave, og naar man her altid taler i høie Toner om, at det er den fattige Mand, som bebyrdes ved Tolden, staar det for mig som en urigtig for ikke at sige urimelig Paastand. Jeg vil spørge, om ikke Beskyttelsesholden i en væsentlig Grad kommer den store Befolkning til Gode. Man kan vel sige, at Fabrikvirksomheden ogsaa har sine Fordele af den, men dels har jo Fabrikvirksomheden i Danmark ikke nogen stor Udstrækning, og dels maa jeg antage, at Fabrikarbejderne saa ogsaa have god Gavn af den, men hvem den ubetinget kommer til Gode, er Smaaindustrien, som omfatter store og vigtige Dele af Landets Befolkning. Derfor kan jeg aldeles ikke godkjende den Sætning, at det er i den store Befolknings Navn og i dens Interesse, at man nu vil affasse Beskyttelsesholden. Jeg har ifølge min personlige Erfaring havt god Veilighed til at se, hvorledes Frihandels teorien har baade i denne og i andre Retninger ødelagt Tusinder af Familier, som førte en lille besteden og lykkelig Eksistens, og som ere gaaede til Grunde netop ved disse Theorier, idet den frie Konkurrence malede dem alle ned i sin Malstrøm. Denne Theori om den frie Konkurrence, som for en Menneftsalder siden spillede en saa stor Rolle, tror jeg, at man i det Mindste udenfor Danmark er kommen bort fra, og selv indenfor Danmark er der et stort Parti, som modsætter sig denne Theori og frakender den al Værdi og Betydning. — Nu vil jeg — som det tredje Punkt — heller ikke negte, at jeg er ikke enig med ærede Medlemmer, som sige, at man ikke gjennem Toldbeskatning, Konsumtion eller Afsætte, eller hvad man nu vil kalde det, kan hæmme Misbrug af en vis Artikel, saasom Misbrug af Brændevin. Thi det er en gammel Erfaring, at den Nødhede, man ikke har Raad til at skaffe sig, lader man fare; naar Brændevin faar en Forøgelse i Prisen, vil dette formindske Forbruget, ligesom Tilfældet er ved Vinen, det er der ingen Tvivl om. Selv om man ikke gjennem Beskatning kan opheve Misbruget af Brændevin, har jeg dog ikke Spor af Tvivl om, at man i meget høi Grad vil kunne indskrænke den, idet man naturligvis paalægger en Afgift af en saadan Størrelse, at den virkelig er hæmmende. — Det er fra disse tre Standpunkter betragtet, at jeg ikke kan være enig med det ærede Flertal, og jeg vil sige, at saa længe